

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 maja 2017 r.,

sprawy **B.K.**

skazanego z art. 258 § 3 k.k., art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 284 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 22 września 2016 r., sygn. akt II AKa .../16,

zmieniającego częściowo wyrok Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 28 grudnia 2015 r., sygn. akt XVI K .../13,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w [...] uznał B.K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 258 § 3 k.k. i za to skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a także za winnego popełnienia dwudziestu pięciu czynów z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 100 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na

kwotę 30 złotych oraz za winnego popełnienia czynu z art. 284 § 1 k.k. za co skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 91 § 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył łączną karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania

w sprawie od dnia 27 lutego 2008 r. do dnia 5 lutego 2009 r. Nadto, na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. uniewinnił B.K. od czynów zarzucanych mu w punkcie IV, VI, VII, VIII, XIII, XVIII, XXII, XXVI aktu oskarżenia, to jest zarzutów popełnienia przestępstw z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., w punkcie XIX, to jest zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., w punkcie XXIV, to jest zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Od powyższego wyroku apelację złożył m.in. obrońca oskarżonego B.K. zaskarżając go w części skazującej i zarzucił:

- I. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 394 § 2 k.p.k., art. 392 k.p.k. i art. 410 k.p.k., polegającą na oparciu orzeczenia na dowolnie ocenionym materiale dowodowym, w szczególności w postaci zeznań wskazanych świadków, „pomimo iż ich przesłuchanie jest niezbędne celem wyjaśnienia okoliczności istotnych w sprawie albowiem świadkowie ci zaprzeczyli (nie potwierdzili) jakoby nabyli części samochodowe od oskarżonego, które mogły pochodzić z samochodów wskazanych w akcie oskarżenia jako samochodów pochodzących z czynów zabronionych, co powinno być interpretowane jako dowód przemawiający na korzyść oskarżonego, i w tym zakresie oskarżony zgodził się na ujawnienie bez odczytania zeznań, podczas gdy Sąd meriti uznał zeznania wymienionych świadków jako obciążające oskarżonego, mające istotny wpływ przy ustaleniu <skali przestępczej działalności> - uzasadnienie k. 61, a zatem mające istotny wpływ na wymiar kary, zaś ocenę ujawnionych w trybie odczytania zeznań świadków ocenił Sąd I instancji w sposób dowolny z pominięciem okoliczności, które przemawiają na korzyść oskarżonego -

świadkowie nie potwierdzają jakoby nabyli części samochodowe, które mogły pochodzić z samochodów wskazanych w akcie oskarżenia jako samochodów pochodzących z czynów zabronionych”;

- II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść wyrażający się w dokonaniu błędnej oceny przeprowadzonych w toku postępowania dowodów, polegający na bezzasadnym przyjęciu, że oskarżony uzyskał za pomocą czynu zabronionego wszystkie części, które zostały wskazane w zeznaniach świadków wymienionych w pkt 1 apelacji, a ponadto polegający na przyjęciu, że oskarżony zakładał i kierował działalnością zorganizowanej grupy przestępczej podczas gdy materiał dowodowy zaprezentowany w postępowaniu nie daje podstaw do poczynienia ustaleń na podstawie których można oskarżonemu przypisać organizowanie i kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą.

Nadto, „z ostrożności procesowej” zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- III. rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych oraz kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wynikającą z całkowitego pominięcia okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego w szczególności w zakresie właściwości i warunków osobistych dotyczących oskarżonego, w tym, w szczególności jego okoliczności rodzinnych, niewłaściwego określenia wysokości dochodu osiągniętego przez oskarżonego z popełniania zarzuconych mu przestępstw oraz nadmiernego uwzględnienia celów zapobiegawczych kary.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Ponadto wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z 29 załączonych paragonów (kserokopie) na okoliczność wykazania, że części samochodowe sprzedawane przez oskarżonego pochodziły z legalnych źródeł jako nabyte przez oskarżonego od jego kontrahentów. Na rozprawie odwoławczej obrońca oskarżonego częściowo zmodyfikował wnioski apelacji, wnosząc o zmianę kwalifikacji prawnej czynu

zarzucanego oskarżonemu w pkt 1 wyroku z art. 258 § 3 k.k. na art. 258 § 1 k.k., a w pozostałym zakresie wniósł jak w apelacji.

Wyrokiem z dnia 22 września 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] w zakresie dotyczącym oskarżonego B.K. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego zarzucając rażące naruszenie prawa karnego procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- art. 4 k.p.k., art. 5 § 1 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka przez wadliwą i dowolną ocenę dowodów i oparcie ustaleń faktycznych na ujawnionych bez odczytania zeznaniach świadków, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary i ustalaniu zakresu odpowiedzialności oskarżonego;

- art. 394 § 2 k.p.k. i art. 392 § 1 k.p.k., poprzez błędną interpretację i uznanie za ujawnione bez odczytania protokołów przesłuchania wskazanych świadków

i nieskonfrontowanie ich z osobowymi źródłami dowodowymi w sytuacji, gdy bezpośrednio przeprowadzenie dowodu jest konieczne i gdy z zeznań tych świadków wynika, że oskarżony nie dopuścił się czynów zarzucanych aktem oskarżenia, tj. części samochodowe, które nabywali świadkowie od oskarżonego nie pochodziły z przestępstwa, podczas gdy Sąd przyjął, iż zeznania świadków, potwierdzają fakt popełnienia przez oskarżonego zarzucanych aktem oskarżenia przestępstw, co miało wpływ na wymiar kary i ustalanie zakresu odpowiedzialności oskarżonego, w tym zakresu przestępczego procederu;

- art. 4 k.p.k., art. 5 § 1 i 2 k.p.k., art. 171 § 1 i 2 k.p.k., poprzez sprzeczną z zasadami procesowymi ocenę dowodu z zeznań większości świadków przesłuchiowanych w niniejszej sprawie, którzy nabywali rzeczy przez Internet, a których zeznania uzyskane zostały w postępowaniu przygotowawczym, bez udziału obrońcy w trakcie przesłuchania, a których zeznania następnie ujawniono bez odczytania, co skutkowało uniemożliwieniem zadania pytań uzupełniających świadkom, pomimo, iż zeznania pozostają w jawnej opozycji do pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i nie wiadomo nawet, czy

zeznania świadków dotyczą oskarżonego B.K., co również miało wpływ na wymiar kary i ustalanie zakresu odpowiedzialności oskarżonego, w tym zakresu przestępczego procederu;

- art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. poprzez pominięcie w uzasadnieniu wyroku Sądu I i II instancji przedstawienia szczegółowej oceny dowodów, tak niekorzystnych i korzystnych dla oskarżonego, z wyraźnym rozgraniczeniem dowodów i szczegółowym uzasadnieniem takiego stanowiska, tj. zeznań wyszczególnionych świadków, które to okoliczności Sąd powinien mieć na względzie przy wymiarze kary, oraz przy przyjęciu wobec oskarżonego B.K. kwalifikacji prawnej z art. 258 § 3 k.k.;

- art. 452 § 2 k.p.k. przez zaniechanie dopuszczenia dowodu z paragonów kasy fiskalnej, przedłożonych na etapie postępowania odwoławczego, które potwierdzają zakup części przez oskarżonego z legalnych źródeł, a tym samym potwierdzają zeznania świadków, które zostały ujawnione bez odczytania, w zakresie w jakim wskazywali oni na fakt zakupu części z legalnych źródeł.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zaskarżonej części wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 28 grudnia 2015 r. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w C. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Analiza przedmiotowej kasacji prowadzi do wniosku, że podniesienie w niej zarzutów obrazy przepisów art. 4 k.p.k., art. 5 § 1 i 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 171 § 1 i 2 k.p.k., art. 394 § 2 k.p.k., art. 392 § 1 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k., art. 452 § 2 k.p.k. i art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka, miało na celu zainicjowanie postępowania kasacyjnego z naruszeniem dyspozycji art. 519 k.p.k. oraz przy obejściu podstaw kasacji wskazanych w art. 523 § 1 k.p.k. Przytoczone zarzuty kasacyjne sprowadzają się do zanegowania przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji oceny zebranych dowodów

i podważenia dokonanych ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa skazanego

B.K. czynu z art. 258 § 3 k.k., art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 284 § 1 k.k., co w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne. Już w tym miejscu trzeba bowiem podkreślić, że postępowanie kasacyjne nie stanowi trzeciej instancji, ani też nie oznacza ponownego rozpoznania sprawy zakończonej już prawomocnym wyrokiem. Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, mającym na celu zbadanie zarzutów skierowanych pod adresem sądu odwoławczego, sprowadzających się do zakwestionowania sposobu jego postępowania i zakresu przeprowadzonej przez niego kontroli instancyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2014 r., III KK 176/14, LEX nr 1483957).

Autor kasacji, podnosząc zarzuty rażącego naruszenia art. 394 § 2 k.p.k. oraz art. 392 § 1 k.p.k., zdaje się nie do końca dostrzegać roli kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którą – jak wskazano wyżej – jest przede wszystkim kontrola poprawności postępowania odwoławczego. Formułując zarzuty tożsame z podnoszonymi już w apelacji, w istocie ignoruje przeprowadzoną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu Okręgowego w [...]. Uwagi obrońcy skazanego bowiem uszło, że Sąd odwoławczy prawidłowo, w sposób wszechstronny i wyczerpujący odniósł się do identycznych zarzutów zawartych w apelacji. Dobitnie świadczy o tym racjonalna i przekonująca argumentacja zaprezentowana na stronach 16-17 uzasadnienia (k. 4589-4592v. t. LXXVIII akt sprawy) i w tym miejscu nie ma potrzeby ponownego jej przytaczania. Można jedynie wskazać, że do naruszenia przepisów postępowania, stanowiących podstawę prawną tego zarzutu nie doszło, gdyż po pierwsze, ujawnienie bez odczytania w trybie art. 394 § 2 k.p.k. zeznań świadków zawnioskowanych w akcie oskarżenia do odczytania nastąpiło tak, jak tego wymaga przepis art. 392 § 1 k.p.k., za zgodą stron postępowania (ściślej przy braku sprzeciwu z ich strony), co jednoznacznie wynika z treści protokołu rozprawy głównej z dnia 17 grudnia 2014 r. (k. 3697). Po drugie, jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w [...], zeznania tych świadków miały wyłącznie drugorzędne, wręcz marginalne znaczenie przy ustalaniu zakresu odpowiedzialności oskarżonego, w tym „zakresu przestępczego procederu”, a więc tej okoliczności, która wskutek braku bezpośredniego przesłuchania świadków nie została, zdaniem skarżącego, ustalona prawidłowo. O rozmiarze przestępnej

działalności skazanego świadczyły zaś inne ustalone w sprawie okoliczności, w tym ilość posiadanych „dziupli” przeznaczonych do rozbierania na części pochodzących z kradzieży samochodów, ilość zatrudnionych w tym celu osób, a przede wszystkim ilość samochodów przyjętych od sprawców kradzieży.

Wobec tego, że do ujawnienia bez odczytania zeznań świadków doszło w zgodzie z przepisami prawa procesowego, a więc z poszanowaniem art. 392 § 2 k.p.k. i art. 394 § 2 k.p.k., nie można zgodzić się ze skarżącym, iżby uniemożliwiono ówczesnie oskarżonemu skorzystanie z prawa do czynnego udziału w postępowaniu dowodowym poprzez uniemożliwienie „zadania pytań uzupełniających świadkom” i w konsekwencji do rażącego naruszenia zasad bezpośredniości, kontradiktoryjności i prawa do obrony, co z kolei czyni chybionymi zarzuty naruszenia art. 6 k.p.k. i art. 171 § 1 i 2 k.p.k.

W procedowaniu Sądu Apelacyjnego w [...], wbrew twierdzeniom skarżącego, nie sposób doszukać się także naruszenia zasad określonych w art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka, poprzez dokonanie wadliwej i dowolnej oceny dowodów i oparcie ustaleń faktycznych na ujawnionych bez odczytania zeznaniach świadków. W pierwszej kolejności zauważyć jednak należy, że przepisy te – jak słusznie zauważył też prokurator w odpowiedzi na kasację – „adresowane są do Sądu merytorycznego,

a nie Sądu odwoławczego, który pełni jedynie funkcję kontrolną (...). Sąd odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego, wobec czego nie dopuścił się wymienionych uchybień procesowych. Kontrolował natomiast poprawność oceny dowodów, dokonaną przez Sąd Okręgowy i tę ocenę uznał za zgodną z zasadami doświadczenia życiowego, logiką oraz z wymogami art. 7 k.p.k.”

Nie można uznać za naruszenie art. 7 k.p.k. akceptacji przez Sąd Apelacyjny w [...] przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów i w konsekwencji utrzymania w mocy wyroku sądu *meriti* w zakresie skazania B.K. za przestępstwo z art. 258 § 3 k.k., art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 284 § 1 k.k. Sąd odwoławczy wypełniając swoje obowiązki kontrolne przeprowadził w niezbędnym

zakresie analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego, celem sprawdzenia poprawności ustaleń i ocen Sądu pierwszej instancji. W jej wyniku stwierdził, że dokonana analiza była logiczna, spójna i konsekwentna, toteż brak jest jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, aby miała charakter dowolny. Sama zaś odmienna i subiektywna ocena dowodów dokonana przez autora kasacji odnosząca się do czynów przypisanych skazanemu, nie może być procesowo skuteczna.

Zauważyć ponadto należy, że w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie poczynił odmiennych od Sądu I instancji ustaleń faktycznych, a przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów naruszała, zdaniem skarżącego, przepis art. 7 k.p.k., to treścią skargi kasacyjnej, w tym zakresie, winno być jednocześnie wskazanie na naruszenie przepisów art. 433 § 1 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., czego jednak we wniesionej kasacji nie uczyniono. Zgodnie zaś z przepisem art. 536 k.p.k., Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k., których w omawianej sprawie nie sposób się doszukać.

Nie może też stanowić podstawy kasacji zarzut obrazy art. 4 k.p.k. Przepis ten statuuje bowiem normę o charakterze ogólnym, gdy tymczasem zarzut naruszenia prawa procesowego powinien opierać się na naruszeniu norm tworzących konkretne zakazy i nakazy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1971 r., IV KR 247/70, OSNKW 1971/7-8/117; postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 16.03.2001 r., V KKN 19/99, Lex nr 51668). Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że argumentacja zawarta w uzasadnieniu skargi kasacyjnej wskazuje, iż pogwałcenia zasady obiektywizmu autor kasacji upatruje w odmiennej ocenie materiału dowodowego, dokonanej przez Sąd Okręgowy oraz Sąd Apelacyjny w [...]. Tym samym, zarzut ten w istocie zmierza do kwestionowania ustaleń faktycznych, co w świetle art. 523 § 1 k.p.k. nie może stanowić podstawy kasacji.

Odnosnie zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. podkreślić należy, że dla oceny, czy nie został naruszony zakaz *in dubio pro reo* nie są miarodajne wątpliwości zgłaszane przez stronę, ale jedynie to, czy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych, względnie, czy w świetle

realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien był powziąć i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Nie uzasadniają zaś postawienia sądowi zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. wątpliwości strony, co do trafności i prawidłowości ustaleń faktycznych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, podnieść należy, że jednym z wyznaczników standardu rzetelnego procesu, obejmującego także postępowanie odwoławcze, jest wyraźne wskazanie w uzasadnieniu wyroku podstawy rozstrzygnięcia, a więc takie odniesienie się do argumentacji stron, która gwarantuje stronie możliwość stwierdzenia rzeczywistego skorzystania z prawa do apelacji. Zrealizowanie tego wymaga zatem odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do każdego istotnego - na tle konkretnej sprawy - argumentu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2007 r., V KK 328/06, R-OSNKW 2007, poz. 160). Skoro zaś w niniejszej sprawie, Sąd odwoławczy rozważył wszystkie wnioski i zarzuty odwoławcze, to tym samym istnieje podstawa do stwierdzenia, że proces przed sądem odwoławczym miał rzetelny charakter.

Za bezzasadny uznać należy również podniesiony przez skarżącego zarzut rażącego naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. gdy zważy się, że zarówno Sąd odwoławczy, jak i Sąd I instancji w uzasadnieniu swego orzeczenia szczegółowo przedstawił ocenę dowodów, tak niekorzystnych i korzystnych dla skazanego, zarazem wskazując w jakim stopniu dał wiarę wyjaśnieniom B.K., a w jakim powziął wątpliwości, co do przedstawionych okoliczności, stosując przy tym w stosunku do skazanego regułę z art. 5 § 2 k.p.k. Skarżący domaga się „wyraźnego rozgraniczenia dowodów i szczegółowego ich uzasadnienia” zatem przypomnieć należy, iż Sąd Najwyższy nieraz wskazywał, że stopień szczegółowości rozważań Sądu odwoławczego uzależniony jest od jakości oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji. Jeżeli ta ocena jest wszechstronna, pełna, logiczna i wsparta zasadami doświadczenia życiowego, a więc odpowiada w pełni wymogom nałożonym przez reguły z art. 7 k.p.k., to wówczas Sąd odwoławczy zwolniony jest z obowiązku drobiazgowego odnoszenia się do zarzutów apelacji, kwestionujących taką ocenę. W takim wypadku wystarczające jest wskazanie głównych powodów nie podzielenia zarzutów apelacji, a następnie odesłanie do szczegółów

uzasadnienia wyroku sądu I instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2017 r., III KK 491/16). Bez wątpienia wywody Sądu odwoławczego w sposób wystarczający tłumaczą dlaczego, poza niewielką zmianą, wyrok Sądu I instancji został utrzymany w mocy.

Za oczywiście chyby należy też uznać podniesiony przez skarżącego zarzut rażącego naruszenia art. 452 § 2 k.p.k., poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z paragonów kasy fiskalnej, przedłożonych na etapie postępowania odwoławczego, które – zdaniem obrońcy skazanego – miały potwierdzać zakup przez B.K. części z legalnych źródeł. W pierwszej kolejności jednak należy zwrócić uwagę na wadliwą konstrukcję tego zarzutu, który to powinien dotyczyć również naruszenia przepisu art. 170 § 3 k.p.k. jako stanowiącego podstawę oddalenia wniosku dowodowego oraz uwzględniać brzmienie przepisu art. 452 § 2 k.p.k. w dacie orzekania przez Sąd odwoławczy.

Przypomnieć należy, że przywołany przez skarżącego przepis art. 452 § 2 k.p.k. w wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 437 ze zm.) uległ gruntownej przebudowie. Dotychczas był to przepis, który określał zakres **przeprowadzania dowodów** w instancji odwoławczej. Był on zredagowany w konwencji pozytywnej. Sąd odwoławczy przeprowadzał bowiem co do zasady dowody, chyba że zachodził wskazany tam wyjątek. Natomiast nowelizacja z 2016 r. uczyniła z art. 452 § 2 k.p.k. podstawę do **oddalenia wniosku dowodowego** w instancji odwoławczej. Obecnie przepis ten zredagowany jest w konwencji negatywnej. Wprowadzona nowelizacją z 2016 r. zmiana charakteru art. 452 § 2 k.p.k. z podstawy przeprowadzenia dowodów na podstawę oddalenia wniosku dowodowego nie wpływa na zakres postępowania dowodowego w instancji odwoławczej. Podobnie jak na gruncie poprzedniego brzmienia art. 452 § 2 k.p.k., zasadą jest przeprowadzanie dowodów w instancji odwoławczej, chyba że zachodzi podstawa do oddalenia wniosku dowodowego.

Podstawy oddalenia wniosku dowodowego zawiera przepis art. 170 k.p.k., który jako przepis ogólny ma zastosowanie także w postępowaniu odwoławczym. Natomiast art. 452 § 2 k.p.k. stanowi dodatkową podstawę oddalenia wniosku dowodowego odnoszącą się tylko do postępowania odwoławczego. Stanowi więc

uzupełnienie podstaw oddalenia wniosku dowodowego wskazanych w art. 170 § 1 k.p.k. (vide D. Świecki, Komentarz do zmian w k.p.k. wprowadzonych ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 437) Część I. - art. 452 k.p.k., s. 535, Warszawa, 2016).

Przepis art. 452 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia wejścia w życie wyżej cytowanej ustawy, tj. od dnia 15 kwietnia 2016 r., nie ma charakteru obligatoryjnego. Zatem przeprowadzenie określonego dowodu w postępowaniu odwoławczym zależne jest od oceny sądu, która motywowana jest z kolei potrzebą ewentualnego poczynienia dodatkowych ustaleń faktycznych w ramach postępowania kontrolnego. Niewątpliwie taka potrzeba na etapie postępowania odwoławczego nie została ujawniona. Jak słusznie wskazał Sąd odwoławczy w treści uzasadnienia postanowienia z dnia 22 września 2016 r. „dowód z załączonych paragonów (kserokopii) 29 sztuk – na okoliczność wykazania, iż części samochodowe sprzedawane przez oskarżonego B.K. pochodziły z legalnych źródeł jako nabyte przez oskarżonego od jego kontrahentów” był nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności, jako że z paragonów (kserokopii) nie wynika, że to właśnie B. K. zakupił części samochodowe, na które zostały one wystawione, a ponadto w większości złożone kserokopie są nieczytelne. Nadto, przeprowadzone przez Sąd I instancji dowody dostatecznie wskazały na przebieg inkryminowanych zdarzeń. Prawidłowo zatem postąpił Sąd odwoławczy oddalając – na podstawie art. 170 § 3 k.p.k. – wniosek dowodowy zawarty w złożonej przez obrońcę B.K. apelacji (protokół k. 4492v. t. LXXVIII). Wniosek ten, jak trafnie skonstatował prokurator w odpowiedzi na kasację, zmierzał w istocie do dalszej polemiki z ustaleniami Sądu, a jako taki podlegał oddaleniu. W konsekwencji – wbrew skarżącemu – nie doszło do rażącego naruszenia prawa w postępowaniu odwoławczym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu.

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne rozstrzygnięto zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

